

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 31/2014-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. januára 2014 v senáte zloženom z predsedu Jána Lubyho, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť M. K., zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Veselým, Mierová 1, Veľký Krtíš, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 46/2006, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. októbra 2013 doručená sťažnosť M. K. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Veselým, Mierová 1, Veľký Krtíš, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej

republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 46/2006 (ďalej aj „namietané konanie“).

Z obsahu sťažnosti a vyžiadaného spisu okresného súdu sp. zn. 10 C 46/2006 vyplýva, že sťažovateľ v procesnom postavení navrhovateľa sa v namietanom konaní domáha zaplatenia sumy 426,44 € s príslušenstvom z titulu podielu na hospodárskom výsledku odporcu za rok 2011.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uvádza:

„Dňa 5. 9. 2005 som podal žalobu na Okresný súd vo Veľkom Krtíši proti žalovanému S., a. s..., spoločnosť je zapísaná v Obchodnom registri... o zaplatenie sumy 12 847 Sk , t. j. 426,44 € s prísl.

Následne dňa 28. 9. 2005 mi bolo doručené upovedomenie zo strany Okresného súdu vo Veľkom Krtíši zo dňa 26. 9. 2005, o tom, že predmetný návrh bude postúpený z dôvodu miestnej nepríslušnosti na Okresný súd v Bratislave II. v zmysle ustanovenia § 105 ods. 1, 2 OSP a ustanovenia § 84 OSP v znení zák. č. 232/95 Z. z.

Potom dňa 27.10.2005 mi bol doručený platobný rozkaz zo dňa 28. 10. 2005, č. k. 32 Ro/3942/2005, ktorým Okresný súd Bratislava II zaviazal S., a. s..., aby do 15 dní od doručenia platobného rozkazu zaplatil M. K. sumu 12 847 Sk, úrok z omeškania 16,5 % z uvedenej sumy od 11. 9. 2002 až do zaplatenia, nahradil trovy konania vo výške 640 Sk a trovy právneho zastúpenia vo výške 2 480 Sk jeho právnenému zástupcovi.

Na to, mi bol dňa 23. 11. 2005 doručený odpor proti platobnému rozkazu zo strany S., ktorým S. konštatoval, že podmienky na výplatu podielov na hospodárskom výsledku v roku 2001 neboli splnené.

Z mojej strany bolo dňa 7. 2. 2006 vypracované vyjadrenie k odporu proti vydanému platobnému rozkazu, ktorým som poukázal na to, že skutočnosť, že podmienky na vyplatenie podielu na hospodárskom výsledku roku 2001 neboli splnené, žiadnym spôsobom nepreukázal a nepodložil svoju argumentáciu žiadnymi písomnými dôkazmi.

Dňa 2. 10. 2006 mi bolo doručené uznesenie Okresného súdu Bratislava II zo dňa 22. 9. 2006, č. k. 10 C 46/06-52, ktorým súd konanie prerušil do právoplatného skončenia veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 9 Cbs 74/04, kde prebieha konanie v právnej veci S., a. s. B. proti P. o zrušenie rozhodnutia rozhodcu pre kolektívne spory č. 11 Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR zo dňa 1. 6. 2004, ktorým bola S., a. s. B. uložená povinnosť zaplatiť každému zamestnancovi, ktorý u neho ku dňu 31. 12. 2001 vykonával práce v hlavnom pracovnom pomere sumu 12 847 Sk ako podiel na hospodárskom výsledku za rok 2001.

Dňa 19. 9. 2008 mi bolo doručené uznesenie Okresného súdu v Bratislave II. zo dňa 11. 9. 2008, č. konania 10 C/46/2006-70, ktorým súd konanie prerušil do právoplatného skončenia konania sp. zn. 6 Sp/2/2008 o zrušenie rozhodnutia rozhodcu, vedeného na Krajskom súde v Bratislave vzhľadom k tomu, že rozhodnutie o dôvodnosti nároku na vyplatenie podielov na hospodárskom výsledku za rok 2001 v zmysle § 14 Kolektívnej zmluvy uzatvorenej na roky 2001-2003, má podstatný význam pre rozhodnutie súdu v tomto konaní, nakoľko navrhovateľ sa domáha svojho nároku na základe § 14 Kolektívnej zmluvy. Podľa názoru súdu, si túto otázku nemôže v konaní vyriešiť prejudiciálne okresný súd, keďže rozhodovaciú právomoc ako vecne a miestne príslušný súd podľa § 14 ods. 1 zákona č. 2/1991 Zb. o kolektívnom vyjednávaní v znení neskorších predpisov vo veci má Krajský súd v Bratislave a vzhľadom k tomu, že na Krajskom súde v Bratislave prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka významná pre rozhodnutie súdu v tejto veci.“

Sťažovateľ ďalej uvádza:

„... dňa 22. 8. 2012 mi bolo doručené uznesenie Okresného súdu Bratislava II 10 C 46/2006-89 zo dňa 07. 08. 2012, kde Okresný súd Bratislava II prerušuje konanie do právoplatného skončenia konania vedeného Ing. J. K., rozhodcom pre kolektívne spore Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny SR o vyplatenie podielu na hospodárskom výsledku za rok 2001 v zmysel § 14 Kolektívnej zmluvy S., š. p. uzatvorenej na rok 2001 až 2003 z 15. 11. 2000 a to z toho dôvodu, že takéto rozhodnutie má podstatný význam pre rozhodnutie súdu v tomto konaní, pretože navrhovateľ sa domáha svojho nároku na základe § 14 Kolektívnej zmluvy.“

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Okresný súd v Bratislave II. svojím postupom v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C/46/2006 porušil základné právo M. K... na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prieťahov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresnému súdu v Bratislave II. sa zakazuje pokračovať v porušovaní práva M. K. na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prieťahov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd vo veci vedenej pod sp. zn. 10 C/46/2006 a prikazuje sa mu, aby v tejto veci konal.

3. M. K. sa priznáva primerané finančné zadošťačenie ako náhrada nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch v sume 8.000,- €.

4. M. K. sa priznávajú trovy konania vo výške 331,13 € na účet jeho právneho zástupcu, JUDr. Jozefa Veselého... v lehote do 2 mesiacov od doručenia nálezu ústavného súdu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide predovšetkým vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, alebo aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Sťažovateľ namieta, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 46/2006 došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty účastníka konania (napr. I. ÚS 41/02). Tento účel spravidla nemožno dosiahnuť po právoplatnom

prerušení konania, ku ktorému došlo v súlade so zákonom. Ústavný súd v tejto súvislosti v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (m. m. I. ÚS 162/03) konštatuje, že prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku (ku ktorému došlo podľa zistenia ústavného súdu uznesením okresného súdu sp. zn. 10 C 46/2006 zo 7. augusta 2012 v danom prípade ústavne relevantným spôsobom, pričom toto prerušenie stále trvá) možno považovať za prekážku konania. Ak nedôjde k odpadnutiu prekážky prerušeného konania postupom predvídaným v Občianskom súdnom poriadku, nemôžu sa v prerušenom konaní vykonávať žiadne procesné úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty účastníkov, a tým ani k naplneniu účelu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd preto nečinnosť okresného súdu v dôsledku existencie zákonnej prekážky jeho postupu neposudzuje ako zbytočné prietahy v konaní (m. m. II. ÚS 3/03, I. ÚS 65/03).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti neprichádza do úvahy, aby ústavný súd postup okresného súdu v napadnutom konaní po prípadnom prijatí návrhu (sťažnosti) na ďalšie konanie kvalifikoval ako porušenie základného práva sťažovateľa garantovaného čl. 48 ods. 2 ústavy (príp. ako porušenie práva vyplývajúceho z čl. 6 ods. 1 dohovoru). Ústavný súd preto odmietol pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre opakovane zdôrazňuje, že jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Zmysel a účel princípu subsidiarity vychádza zo skutočnosti, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje z tohto hľadiska inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých

ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04). Vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

Zo sťažnosti vyplýva, že napadnuté konanie bolo prerušené spolu trikrát, a to uzneseniami sp. zn. 10 C 46/2006 z 22. septembra 2006, sp. zn. 10 C 46/2006 z 11. septembra 2008 a sp. zn. 10 C 46/2006 zo 7. augusta 2012. Keďže sťažovateľ je aj v konaní pred okresným súdom zastúpený advokátom, musel mať (resp. mal mať) vedomosť o tom, že prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku tvorí prekážku postupu konania a súd nemôže vykonávať žiadne procesné úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty účastníkov. Sťažovateľ napriek tomu nepodal proti žiadnemu z uznesení o prerušení konania odvolanie, a tým podľa názoru ústavného súdu nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd poskytuje.

Keďže ústavný súd z obsahu sťažnosti nezistil, že by k nesplneniu podmienky prípustnosti sťažnosti podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde došlo zo strany sťažovateľa z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde), sťažnosť pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj z dôvodu neprípustnosti.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších návrhoch sťažovateľa.

Ústavný súd nad rámec uvedeného pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni

tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľ v tejto veci za predpokladu, že by v ďalšom priebehu napadnutého konania dochádzalo k zbytočným priet'ahom, predložil ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. januára 2014